

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB)
Nr. 924/2009**

2009 m. rugsėjo 16 d.

**dėl tarptautinių mokėjimų Bendrijoje, panaikinantis
Reglamentą (EB) Nr. 2560/2001**

(Tekstas svarbus EEE)

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatomos tarptautinių mokėjimų Bendrijoje taisyklės, užtikrinant, kad už tarptautinius mokėjimus Bendrijoje būtų imamas toks pats atlyginimas kaip ir už mokėjimus ta pačia valiuta valstybėje narėje.
2. Šis reglamentas taikomas tarptautiniams mokėjimams pagal Direktyvos 2007/64/EB nuostatas, kurie atliekami eurais arba pagal 14 straipsnį apie savo sprendimą taikyti šį reglamentą savo nacionalinei valiutai pranešusių valstybių narių nacionaline valiuta.
3. Šis reglamentas netaikomas mokėjimams, kuriuos mokėjimo paslaugų teikėjai atlieka savo sąskaita arba kitų mokėjimo paslaugų teikėjų vardu.
4. 6, 7 ir 8 straipsniuose nustatytos taisyklės dėl tiesioginio debeto operacijų eurais tarp gavėjo ir mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjų.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šiame reglamente taikomos tokios sąvokų apibrėžtys:

1. tarptautinis mokėjimas – elektroniniu būdu atliekama mokėjimo operacija, inicijuota mokėtojo arba gavėjo ar per gavėją, kai mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas ir gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjas yra skirtingose valstybėse narėse;
2. nacionalinis mokėjimas – elektroninė mokėjimo operacija, inicijuota mokėtojo arba gavėjo ar per gavėją, kai mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas ir gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjas yra toje pačioje valstybėje narėje;
3. mokėtojas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris turi mokėjimo sąskaitą ir leidžia vykdyti mokėjimo nurodymą iš tos mokėjimo sąskaitos arba, nesant mokėjimo sąskaitos, fizinis arba juridinis asmuo, kuris pateikia mokėjimo nurodymą;
4. gavėjas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris yra numatytas gavėjas lėšų, kurios buvo mokėjimo operacijos dalykas;

▼B

5. mokėjimo paslaugų teikėjas – bet kurios Direktyvos 2007/64/EB 1 straipsnio 1 dalyje nurodytos kategorijos juridinis asmuo ir tos direktyvos 26 straipsnyje nurodyti fiziniai ar juridiniai asmenys, išskyrus 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/48/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo (nauja redakcija) ⁽¹⁾ 2 straipsnyje išvardytas institucijas, kurios naudojami tuo, kad valstybė narė pagal Direktyvos 2007/64/EB 2 straipsnio 3 dalį taiko išimtį;
6. mokėjimo paslaugų vartotojas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris naudojami mokėjimo paslauga kaip mokėtojas ir (arba) kaip gavėjas;
7. mokėjimo operacija – mokėtojo arba gavėjo ar per gavėją inicijuotas veiksmas, kai lėšos įmokamos, pervedamos arba išimamos neatsižvelgiant į mokėtojo ir gavėjo pareigas, kuriomis grindžiama operacija;
8. mokėjimo nurodymas – mokėtojo arba gavėjo nurodymas jo mokėjimo paslaugų teikėjui įvykdyti mokėjimo operaciją;
9. atlyginimas – mokėjimo paslaugų teikėjo iš mokėjimo paslaugų vartotojo imamas ir tiesiogiai arba netiesiogiai su mokėjimo operacija susijęs atlyginimas;

▼M1

10. lėšos – banknotai ir monetos, pinigai sąskaitoje ir elektroniniai pinigai, kaip apibrėžta 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/110/EB dėl elektroninių pinigų įstaigų steigimosi, veiklos ir riziką ribojančios priežiūros ⁽²⁾ 2 straipsnio 2 dalyje;

▼B

11. vartotojas – fizinis asmuo, kuris veikia siekdamas tikslų, nesusijusių su jo vykdoma prekyba, verslu ar profesine veikla;
12. mikroįmonė – įmonė, kuri mokėjimo paslaugų sutarties sudarymo metu turi 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo ⁽³⁾ priedo 1 straipsnyje ir 2 straipsnio 1 ir 3 dalyse apibrėžtos įmonės statusą;
13. tarpbankinis mokestis – tarp mokėtojo ir gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjų mokamas mokestis už kiekvieną tiesioginio debeto operaciją;
14. tiesioginis debetas – mokėjimo paslauga, kurią teikiant lėšos nurašomos iš mokėtojo mokėjimo sąskaitos, kai mokėjimo operaciją inicijuoja gavėjas, remdamasis gavėjui, gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjui arba mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjui duotu mokėtojo sutikimu;

⁽¹⁾ OL L 177, 2006 6 30, p. 1.

⁽²⁾ OL L 267, 2009 10 10, p. 7.

⁽³⁾ OL L 124, 2003 5 20, p. 36.

▼ B

15. tiesioginio debeto schema – tiesioginio debeto operacijoms vykdyti naudojamų taisyklių, procedūrų ir standartų, dėl kurių buvo sutarta mokėjimo paslaugų teikėjų, rinkinys.

*3 straipsnis***Atlyginimas už tarptautinius mokėjimus ir atitinkamus nacionalinius mokėjimus****▼ M1**

1. Mokėjimo paslaugų teikėjas už tarptautinius mokėjimus iš mokėjimo paslaugų vartotojo ima tokį patį atlyginimą, kokį tas mokėjimo paslaugų teikėjas imtų iš mokėjimo paslaugų vartotojų už tos pačios vertės atitinkamus nacionalinius mokėjimus ta pačia valiuta.

▼ B

2. Šio straipsnio 1 dalies tikslais apskaičiuodamas atlyginimo už tarptautinį mokėjimą dydį, mokėjimo paslaugų teikėjas nustato atitinkamą nacionalinį mokėjimą.

Tais atvejais, kai, kompetentingų institucijų nuomone, to reikia, jos paskelbia atitinkamų nacionalinių mokėjimų nustatymo gaires. Kompetentingos institucijos aktyviai bendradarbiauja su pagal Direktyvos 2007/64/EB 85 straipsnio 1 dalį įsteigtu Mokėjimų komitetu, siekdamas užtikrinti atitinkamų nacionalinių mokėjimų nustatymo gairių nuoseklumą.

3. Jei valstybė narė praneša apie savo sprendimą išplėsti šio reglamento taikymo sritį savo nacionalinei valiutai pagal 14 straipsnį, gali būti laikoma, kad nacionalinis mokėjimas tos valstybės narės valiuta atitinka tarptautinį mokėjimą eurais.

4. Šis reglamentas netaikomas atlyginimui už valiutos keitimą.

*4 straipsnis***Mokėjimų automatizavimo supaprastinimo priemonės**

1. Mokėjimo paslaugų teikėjas prireikus praneša mokėjimo paslaugų vartotojui mokėjimo paslaugų vartotojo IBAN ir mokėjimo paslaugų teikėjo BIC.

Be to, mokėjimo paslaugų teikėjas prireikus sąskaitos išrašuose arba jų priede nurodo mokėjimo paslaugų vartotojo IBAN ir mokėjimo paslaugų teikėjo BIC.

Mokėjimo paslaugų teikėjas nemokamai teikia mokėjimo paslaugų vartotojui pagal šią dalį reikalaujamą informaciją.

▼ M1

▼ M1

3. Be 3 straipsnio 1 dalyje minimo atlyginimo, mokėjimo paslaugų teikėjas gali imti papildomą atlyginimą iš mokėjimo paslaugų vartotojo, kai tas vartotojas nurodydamas mokėjimo paslaugų teikėjui atlikti tarp-tautinį mokėjimą nepateikia mokėjimo sąskaitos kitoje valstybėje narėje IBAN ir, jei reikia, susijusio BIC mokėjimo sąskaitai kitoje valstybėje narėje pagal 2012 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 260/2012, kuriuo nustatomi kredito pervedimų ir tiesioginio debeto operacijų eurais techniniai ir komerciniai reikalavimai ir iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 924/2009 ⁽¹⁾. Tas atlyginimas turi būti pagrįstas ir atitikti išlaidas. Dėl to atlyginimo susitaria mokėjimo paslaugų teikėjas ir mokėjimo paslaugų vartotojas. Mokėjimo paslaugų teikėjas iš anksto, iki mokėjimo paslaugų vartotojo išsipareigojimo pagal tokį susitarimą, informuoja mokėjimo paslaugų vartotoją apie papildomo atlyginimo dydį.

▼ B

4. Prireikus atsižvelgiant į konkrečios mokėjimo operacijos pobūdį, visose sąskaitose faktūrose už prekes ir paslaugas Bendrijoje, prekių tiekėjas ir paslaugų teikėjas, kuris gauna į šio reglamento taikymo sritį patenkančius mokėjimus, savo klientams nurodo savo IBAN ir savo mokėjimo paslaugų teikėjo BIC.

*5 straipsnis***Pareiga teikti mokėjimų balanso duomenis****▼ M1**

1. Nuo 2016 m. vasario 1 d. valstybės narės panaikina nacionalinės teisės aktuose įtvirtintas mokėjimo paslaugų teikėjų pareigas teikti atsis-kaitymais grindžiamus mokėjimų balanso statistinius duomenis, susiju-sius su jų klientų mokėjimo operacijomis.

▼ B

2. Nepažeidžiant 1 dalies nuostatų, valstybės narės gali toliau rinkti apibendrintus duomenis arba kitą susijusią laisvai prieinamą informaciją, jei toks rinkimas neturi įtakos nenutrūkstamam mokėjimų vykdymui, o mokėjimo paslaugų teikėjai jį gali visiškai automatizuoti.

*6 straipsnis***Tarpbankinis mokestis už tarptautines tiesioginio debeto operacijas**

Jei mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas ir gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjas nesudarė dvišalio susitarimo, kiekvienai tarptautinei tiesioginio debeto operacijai, atliktai anksčiau nei 2012 m. lapkričio 1 d., taikomas 0,088 EUR daugiašalis tarpbankinis mokestis, kurį gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjas moka mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjui, išskyrus atvejį, kai atitinkami mokėjimo paslaugų teikėjai susitarė dėl mažesnio tarpbankinio mokesčio.

⁽¹⁾ OL L 94, 2012 3 30, p. 22.

▼ B*7 straipsnis***Tarpbankinis mokestis už nacionalines tiesioginio debeto operacijas**

1. Nepažeidžiant 2 ir 3 dalių nuostatų, jei anksčiau nei 2009 m. lapkričio 1 d. atliktoms nacionalinėms tiesioginio debeto operacijoms tarp gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjo ir mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjo taikomas daugiašalis tarpbankinis mokestis arba kitas sutartas tarpbankinis atlygis, toks daugiašalis tarpbankinis mokestis arba kitas sutartas tarpbankinis atlygis taikomas visoms anksčiau nei ► **M1** 2017 m. vasario 1 d. ◀ atliktoms nacionalinėms tiesioginio debeto operacijoms.

2. Jei toks daugiašalis tarpbankinis mokestis arba kitas sutartas tarpbankinis atlygis sumažinamas arba panaikinamas anksčiau nei ► **M1** 2017 m. vasario 1 d. ◀, toks sumažinimas arba panaikinimas taikomas visoms nacionalinėms tiesioginio debeto operacijoms, atliekamoms iki tos dienos.

3. Jei egzistuoja gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjo ir mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjo dvišalis susitarimas dėl nacionalinių tiesioginio debeto operacijų, 1 ir 2 dalių nuostatos netaikomos, kai ta nacionalinė tiesioginio debeto operacija buvo atlikta anksčiau nei ► **M1** 2017 m. vasario 1 d. ◀

▼ M1**▼ B***9 straipsnis***Kompetentingos institucijos**

Valstybės narės paskiria kompetentingas institucijas, atsakingas už šio reglamento laikymosi užtikrinimą.

Valstybės narės nurodo Komisijai tas kompetentingas institucijas ne vėliau kaip 2010 m. balandžio 29 d. Jos nedelsdamos praneša Komisijai visus vėlesnius su tomis institucijomis susijusius pasikeitimus.

Valstybės narės gali kompetentingomis institucijomis paskirti esamas įstaigas.

Valstybės narės reikalauja, kad kompetentingos institucijos veiksmingai stebėtų, kaip laikomasi šio reglamento, ir imtųsi visų priemonių, kurių reikia norint užtikrinti tokį laikymąsi.

*10 straipsnis***Skundų nagrinėjimo procedūros dėl tariamų šio reglamento pažeidimų**

1. Valstybės narės nustato procedūras, kurias leidžia mokėjimo paslaugų vartotojams arba kitoms suinteresuotosioms šalims kompetentingoms institucijoms pateikti skundus dėl mokėjimo paslaugų teikėjų tariamai padarytų šio reglamento nuostatų pažeidimo.

Tuo tikslu valstybės narės gali taikyti ar išplėsti esamas procedūras.

2. Atitinkamais atvejais, nepažeisdamos teisės kreiptis į teismą pagal nacionalinę proceso teisę, kompetentingos institucijos skundą pateikusių šalį informuoja apie pagal 11 straipsnį nustatytas neteisminio skundų nagrinėjimo ir teisių gynimo procedūras.

11 straipsnis

Neteisminio skundų nagrinėjimo ir teisių gynimo procedūros

1. Valstybės narės nustato tinkamas ir veiksmingas neteisminio skundų nagrinėjimo ir teisių gynimo procedūras mokėjimo paslaugų vartotojų ir jų mokėjimo paslaugų teikėjų ginčams dėl pagal šį reglamentą kylančių teisių ir pareigų spręsti. Tais tikslais valstybės narės, kai tinkama, paskiria esamas įstaigas, arba įsteigia naujas įstaigas.
2. Valstybės narės nurodo Komisijai tas įstaigas ne vėliau kaip 2010 m. balandžio 29 d. Jos nedelsdamos praneša Komisijai visus vėlesnius su tomis įstaigomis susijusius pasikeitimus.
3. Valstybės narės gali nustatyti, kad šis straipsnis taikomas tik tuo atveju, kai mokėjimo paslaugų vartotojai yra vartotojai arba mikroįmonės. Tokiu atveju valstybės narės atitinkamai informuoja Komisiją.

12 straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas

9 ir 11 straipsniuose nurodytos įvairių valstybių narių kompetentingos institucijos ir už neteisminį skundų nagrinėjimą bei teisių gynimą atsakingos įstaigos aktyviai ir operatyviai bendradarbiauja spręsdamos tarptautinius ginčus. Valstybės narės užtikrina, kad toks bendradarbiavimas būtų vykdomas.

13 straipsnis

Sankcijos

Nepažeisdamos 17 straipsnio nuostatų, valstybės narės ne vėliau kaip 2010 m. birželio 1 d. nustato sankcijų už šio reglamento pažeidimus taikymo taisykles ir imasi visų būtinų jų įgyvendinimą užtikrinančių priemonių. Tokios sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės ne vėliau kaip 2010 m. spalio 29 d. praneša Komisijai apie tas nuostatas bei nedelsdamos praneša jai apie bet kokius vėlesnius su jomis susijusius pakeitimus.

14 straipsnis

Taikymas kitoms nei euro valiutomis

1. Valstybė narė, kurios valiuta nėra euro ir kuri nusprendžia išplėsti šio reglamento, išskyrus 6, 7 ir 8 straipsnių, taikymą savo nacionalinei valiutai, atitinkamai praneša apie tai Komisijai. Tas pranešimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Šio reglamento taikymo išplėtimas įsigalioja po 14 dienų nuo tokio paskelbimo.
2. Valstybė narė, kurios valiuta nėra euro ir kuri ketina išplėsti 6, 7 arba 8 straipsnių nuostatų arba jų bet kokio derinio taikymą savo nacionalinei valiutai, atitinkamai praneša apie tai Komisijai. Tas pranešimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. 6, 7 arba 8 straipsnių taikymo išplėtimas įsigalioja po 14 dienų nuo tokio paskelbimo.

▼ B

3. Valstybės narės, kurios 2009 m. spalio 29 d. jau įvykdė pranešimo procedūrą pagal Reglamento (EB) Nr. 2560/2001 9 straipsnį, neprivalo teikti pranešimo, nurodyto šio straipsnio 1 dalyje.

▼ M2*15 straipsnis***Peržiūra**

1. Komisija ne vėliau kaip 2022 m. balandžio 19 d. pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, ECB ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui šio reglamento taikymo ir poveikio ataskaitą, kurioje visų pirma pateikiama:

- a) įvertinimas, koku būdu mokėjimo paslaugų teikėjai taiko šio reglamento su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/518 ⁽¹⁾, 3 straipsnį;
- b) nacionalinių ir tarptautinių mokėjimų nacionalinėmis valstybių narių valiutomis ir eurai apimties ir mokesčių už juos raidos įvertinimas per laikotarpį nuo Reglamento (ES) 2019/518 priėmimo dienos;
- c) šio reglamento su pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES) 2019/518, 3 straipsnio poveikio įvertinimas tiek mokėtojų, tiek gavėjų mokamų mokesčių už valiutos keitimą ir kitų su mokėjimo paslaugomis susijusių mokesčių raidai;
- d) šio reglamento 3 straipsnio 1 dalies dalinio keitimo apskaičiuoto poveikio įvertinimas įtraukiant visas valstybių narių valiutas;
- e) įvertinimas, kaip valiutos keitimo paslaugų teikėjai taiko informacijos teikimo reikalavimus, nurodytus šio reglamento 3a ir 3b straipsniuose ir nacionalinės teisės aktuose, kuriais įgyvendinama Direktyvos (ES) 2015/2366 45 straipsnio 1 dalis, 52 straipsnio 3 dalis ir 59 straipsnio 2 dalis, ir ar tos taisyklės padidino su valiutos keitimo mokesčiais susijusį skaidrumą;
- f) įvertinimas, ar valiutos keitimo paslaugų teikėjai susidūrė su sunkumais, praktiškai taikydami reikalavimus, nurodytus šio reglamento 3a ir 3b straipsniuose ir nacionalinės teisės aktuose, kuriais įgyvendinama Direktyvos (ES) 2015/2366 45 straipsnio 1 dalis, 52 straipsnio 3 dalis ir 59 straipsnio 2 dalis, ir, jei taip, koku mastu;

⁽¹⁾ 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/518, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (EB) Nr. 924/2009 nuostatos, susijusios su tam tikrais tarptautinių mokėjimų mokesčiais ir valiutos keitimo mokesčiais (OL L 91, 2019 3 29, p. 36).

▼ M2

- g) ryšių kanalų ir technologijų, kuriais naudojasi arba gali naudotis valiutos keitimo paslaugų teikėjai ir kurie gali dar labiau padidinti valiutos keitimo mokesčių skaidrumą, sąnaudų ir naudos analizė, įskaitant įvertinimą, ar yra tam tikrų kanalų, kuriuos turėtų siūlyti mokėjimo paslaugų teikėjai 3a straipsnyje nurodytos informacijos teikimo tikslais; ta analizė taip pat apima techninių galimybių įvertinimą vienu metu atskleisti šio reglamento 3a straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytą informaciją apie visus bankomate arba pardavimo vietoje teikiamus variantus prieš inicijuojant kiekvieną operaciją;
- h) mokėtojų galimybės blokuoti valiutos keitimo variantą, kurį siūlo šalis, kuri nėra mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas, bankomate arba pardavimo vietoje, ir pakeisti su tuo susijusius pageidaujamus nustatymus sąnaudų ir naudos analizė;
- i) reikalavimo mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjui, jam teikiant valiutos keitimo paslaugas pavienės mokėjimo operacijos atveju operacijos tarpuskaitos ir atsiskaitymo metu taikyti valiutos keitimo kursą, kuris yra taikomas operacijos inicijavimo momentu, jei toks būtų pradėtas taikyti, sąnaudų ir naudos analizė.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta ataskaita apima bent laikotarpį nuo 2019 m. gruodžio 15 d. iki 2021 m. spalio 19 d. Joje atsižvelgiama į įvairių mokėjimo operacijų ypatybes, visų pirma išskiriant bankomatuose ir pardavimo vietose inicijuotas operacijas.

Rengdama savo ataskaitą Komisija gali naudoti valstybių narių surinktus duomenis, susijusius su 1 dalimi.

▼ B*16 straipsnis***Panaikinimas**

Reglamentas (EB) Nr. 2560/2001 panaikinamas nuo 2009 m. lapkričio 1 d.

Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą.

*17 straipsnis***Įsigaliojimas**

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2009 m. lapkričio 1 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.